

1. Utvořte genitiv singuláru následujících apelativ:

tetanus	syfilis/syfilida	farao/faraon
virus/vir	efendi	reagens
revue	pontifex	génius
kritérion	impresário	prézens
tyfus/tyf	epiteton	suprematismus
glóbus	plazma	rytmus
blues	froté	kosmos
fikus	aranžmá	korpus
centr	pronomén	papyrus
idea	spektrum	datum
anion	symposium	schéma
sfinx/sfinga	kino	taxi

2. Doplňte náležitě tvary zájmeně *jenž*:

Je to stavba, na _____ pracovaly stovky lidí a k _____ přivázeli vlaky materiálu. Odpovídáme za osud země, _____ milujeme. Sportovci, _____ nás reprezentovali, se vrátili. To je ta kniha, na _____ jsem upozorňoval. Vzpomínky na ty, _____ mu byli blízcí. Přál si místnost, _____ by si mohl zařídit po svém. Pomoci přátel, _____ často zneužíval, se tentokrát nedočkal. Problém, o _____ jsme již dříve slyšeli, se stal aktuálním. Obraz, _____ jsem pověsil nad postel, Petr sundal.

3. Doplňte tvary zájmeně *týž*, *tentýž*:

Odcházím vždy v _____ hodinu. Všichni máme _____ práva a _____ povinnosti. Nastoupili s _____ brankářem a hráli s _____ zaujetím jako loni. Hlásili se stále _____ žáci. Vycházeli z _____ definice a z _____ zkušeností. Zápasili s _____ překážkami a s _____ problémy. Viděli jsme _____ hru znovu. Provedl to v _____ dni ještě jednou. Věnoval pozornost _____ problémům.

4. Vyberte správnou podobu zvýrazněných slov:

Už je vše *sněženo/snědno*. Je tu šest míst k *sedění/sezení*. Ve čtvrtek u nás proběhne blokové *čistění/čištění*. Vůz je *zabzděn/zabřděn*. Všechny změny v programu jsou *vyhrazeny/vyhraženy*. Víte, kdy bylo založeno *Prozatímní/Prozatímní* divadlo? Obdivovali jsme středověkou *vyšívku/výšívku*. Příští měsíc nás čekají *přijímací/přijmací* zkoušky na vysokou školu. *Díky/kvůli* pozdnímu příjezdu vozu záchranné služby účastník nehody zemřel. *Díky/kvůli* včasnému zásahu hasičů byl dům zachráněn. Vjezd sem je zakázán *mimo/kromě* vůz zásobování. Musíš si to *pučit/půjčit*. Jdi už *spat/spát*. Výuku má na starost *doktorand/doktorant* Petr Novák. Hledá se *aspirand/aspirant* na post ředitele. Ve sněmovně *lobboval/loboval* za zvýšení dotací ocelářům. Betonový *nosný/nosní* oblouk mostu. Dal mi svůj *adresný/adresní* štítek. Přijímají se pouze *adresné/adresní* kritiky. Je to náš *čelní/čelný* představitel. Má naraženou *čelní/čelnou* kost. Zde už není místo pro další *prodejní/prodejny* stánek. *Prodejní/prodejny* poslanec byl vyloučen z klubu. Posílám ti *srdeční/srdečný* pozdrav. *Srdeční/srdečný* záchvat ho postihl nečekaně. Zítra jdeme navštívit *zábavní/zábavný* park. Včera v ČT vysílali *zábavní/zábavný* pořad. To je až *terciární/terciální* problém. Jeho nárok je *regulérní/regulární*. Čerpat ze *strukturních/strukturálních* fondů EU. Zabývejme se pouze *aktuálními/aktuálními* problémy. To je jeho *individuální/individuální* záležitost. Podrobnosti *viz/viz*. na straně 178. Poslal jsem mu *sms-ku/esemesku*. Ráno bylo $-12^{\circ}\text{C} / -12^{\circ}\text{C}$. Říkal jsem ti to už *x-krát/xkrát/ikrát*. Stalo se to před třemi *roky/lety*. To je taková *výjimka/vyjímka* z pravidla. Řekl jsem mu „*na shledanou / nashledanou*“ a odešel. To je *přece/přeci* jasné! Využíváme *standartní/standardní* postup. Vyprávěl velmi *bizardní/bizarní* příběh. Zakázali hrát *hazardní/hazardní* hry. Koupila si *apartní/apardní* klobouček. Já jsem tam *samozřejmě/samozřejmě* byl. Petra je naprosto *spontánní/spontální*. Zaslal jsem jim svůj *příspěvek/příspěvek*. Uvidíme se o *výkendu/víkendu*. Děti se účastnily na povinných *pracích/pracích* na školním pozemku. Jsme pozváni na *tematickou/tematickou* besedu. Já pochopitelně mám *můj/svůj* *tip/typ*. On ho tam *protězuje/protězuje* jeho bratr. *Dobřes / dobře 's* udělal. Pracoval tam deset *roků/let*. *Stěžoval/ztěžoval* mu práci. Budu si

stěžovat/ztěžovat u ředitele. Byl jsem tam jednak já, *jednak/druhak* Martin. Dám si kuřecí řízek s *hranolkami/hranolky*. Jsem vzhůru už od *brzského/brzkého* rána. Prodávají tam *rané/ranné* brambory. *Ještěže / ještě že / ještě, že* jsi přišel. Přečti si výklad o *Mánesovské/mánesovské* technice. Když oni ještě *nechcou/nechtějí* odejít. Na přednášce jsem se *lecos/leccos* dozvěděl. Na fotografii je *vyfotěný/vyfocení* Karel. *Vykostěné/vykoštěné* maso naložíme do černého piva s medem. Vlak byl *opozděný/opožděný*. Adéla v těch šatech vypadá velmi *šarmantně/šaramantně*. Dostal jsem zlatou *medaili/medajli*. S návrhem souhlasí *téměř/necelých* deset milionů lidí. *Vem/vezmi* si ještě jeden krajíc. *Nenech/nenechej* ji v tom samotnou. Ta smlouva se musí *antedatovat/antidatovat*. Dílo bylo *takřka / tak řka* hotovo. *Járku / já řku*, počkejte na mě! Poslal mi ten *e-mail/email* pozdě. Musíme nakoupit nové *hardwarové/hardwareové* prostředky. Na sál konečně přišel *operatér/operátor*. To vypadá jako náš *potenciální/potencionální* obchodní partner. Strávil jsem tam 30, *respektive/respektivě* 29 let. Můj bratr je velmi *sečtělý/sčetlý*. Vědci objevili nový *sarkofág/sargofág*. Přijďte v *jakýkoliv/kterýkoliv* den. Oblečte si *jakoukoliv/kteroukoliv* čepici. Nemám zájem o *jakékoliv/žádné* novinky. Včera byl povýšen na *kontraadmirála/kontradmírála*. Vylezl *zpod / z pod* stolu. *Zpoza / z po za* rohu vyběhl pes. V našem městě bude vystavěn nový *akvapark/aquapark*. Kouzelník vás seznámí s *čárami/čáry* a kouzly. Musím teď zaplatit pokutu pět *euro/eur*. Cesta *směřuje/směruje* doprava. V horku je možné se *ovíjet/ovívat* vějířem. V zimě vítr leckdy *navěje/navije* velké závěje. Včera jsem si omylem rozsedl *brýle/brejlé*. Chodili jsme na houby, *ikdyž / i když* přšelo. Petr je černovlasý, *narozdíl / na rozdíl* ode mě. Na zkoušku byl vypsán pouze *zářijový/zářiový* termín. Dort upekla moje *tchýně/tchyně*.

5. Kolísání v rodě. Které z uvedených variant jsou hodnoceny jako spisovné? Jaké jsou významové rozdíly?

koblih <i>m.</i>	kobliha <i>f.</i>	
okurek <i>m.</i>	okurka <i>f.</i>	
břich <i>m.</i>		břícho <i>n.</i>
kedluben <i>m.</i>	kedlubna <i>f.</i>	
brambor <i>m.</i> (plodina)	brambora <i>f.</i>	
brambor <i>m.</i> (jídlo)	brambora <i>f.</i>	bramboro <i>n.</i>
hadr <i>m.</i>	hadra <i>f.</i>	
sršeň <i>m.</i>	sršeň <i>f.</i>	
pásek <i>m.</i>	páska <i>f.</i>	
fazol <i>m.</i>	fazole <i>f.</i>	
prostor <i>m.</i>	prostora <i>f.</i>	
náruč <i>f.</i>		náručí <i>n.</i>
apartmán <i>m.</i>	apartmá <i>n.</i>	
filet <i>m.</i>	fileta <i>f.</i>	filé <i>n.</i>
svízel <i>m.</i>	svízel <i>f.</i> (nesnáz)	
svízel <i>m.</i>	svízel <i>f.</i> (rostlina)	
image <i>m.</i>	image <i>f.</i>	
	show <i>f.</i>	show <i>n.</i>
rez <i>m.</i>	rez <i>f.</i>	
esej <i>m.</i>	esej <i>f.</i>	
rozmarýn <i>m.</i>	rozmarýna <i>f.</i>	
tuš <i>m.</i>	tuš <i>f.</i>	
šál <i>m.</i>	šála <i>f.</i>	
oplatek <i>m.</i>	oplatka <i>f.</i>	
hranolek <i>m.</i>	hranolka <i>f.</i>	
kyčel <i>m.</i>	kyčel <i>f.</i>	
hřídel <i>m.</i>	hřídel <i>f.</i>	
příkop <i>m.</i>	příkopa <i>f.</i>	
smeč <i>m.</i>	smeč <i>f.</i>	
	plazma <i>f.</i>	plazma <i>n.</i>
rez <i>m.</i>	rez <i>f.</i>	

